

Senyor Ferrer, els darrers dies vostè ha estat molt crític amb l'actuació que en la passada legislatura van tenir els senadors socialistes...

—Quan algú té una responsabilitat en la vida quotidiana, de rang representatiu en el camp polític, cal que s'hi dediqui a fons, per a ser digne d'aquesta responsabilitat; i concretament en el Senat he de dir que l'acció parlamentària dels senadors que el PSOE elegeix a Catalunya, en conjunt, i en particular a la circumscripció de Barcelona, en sembla d'un rendiment baixíssim.

No és lògic esperar que un senador elegit per la circumscripció de Barcelona, amb un pes específic molt important, tingui un nivell d'iniciativa tan baix com el que he observat en els senyors Jordi Maragall, Joan Reventós i Cesáreo Rodríguez Aguilera. Durant un any no he vist en ells cap iniciativa, cap neguit, cap comentari, cap manifestació pública de la presentació que ells portaven. Això ho confirmen també els índexs de la Cambra que indiquen que alguns d'aquests senadors no han arribat a intervenir mai en la legislatura, i altres ho han fet poquíssimes vegades. Concretament, els electors de la circumscripció de Barcelona han de reflexionar molt seriosament sobre si Barcelona necessita gent que quan arribi a Madrid no calli i continuï defensant els interessos dels seus ciutadans i que no pot permetre's el luxe d'elegir uns candidats que després a Madrid tenen com a norma el silenci.

—Aquests dies s'ha acomplert un any que vostè va presentar una moció a favor de l'ús en el Senat de totes les llengües de l'estat. ¿Què ha passat des de llavors i quines perspectives hi ha?

—És la moció que se n'ha dit de *català al Senat* i que no es ben bé així ja que proposa que al Senat es puguin utilitzar totes les llengües que són oficials a l'estat espanyol. És més aviat una moció a favor del català, el castellà, l'èuscar i el gallec. I també és una batalla encara no guanyada. Vam topar d'entrada amb la incomprensió, amb la falta d'impuls reformador del Partit Socialista Obrer Espanyol. La Mesa del Senat, majoritàriament formada per representants del PSOE i del PP, va rebutjar per dues vegades admetre a tràmit la nostra moció, per

DOMÈNEC UMBERT

JOAQUIM FERRER, CANDIDAT DE CIU AL SENAT PER BARCELONA

«La majoria del PSOE bloqueja l'evolució progressista de l'estat»

Joaquim Ferrer parla d'una de les seves iniciatives més característiques del seu any escàs com a senador, la moció (10 d'octubre de 1988) a favor de l'ús en el Senat de totes les llengües oficials a l'estat, alhora que explica com l'estat de les autonomies no ha avançat ni un mil·límetre en els últims set anys.

això ara hi ha interposat un recurs d'empara.

Vam topar amb la falta de voluntat de canvi del PSOE. Aquest rebuig a la moció de *català al Senat* és bastant representatiu del que ha estat el període de govern del PSOE des del 1982. Curiosament, el PSOE es va presentar aquell any amb la bandera del canvi, però els historiadors que analitzin aquest fenomen diran que aquest partit, del 1982 al 1989 almenys, precisament va aturar el canvi que ja s'havia iniciat amb anterioritat els anys 1977, 1978, 1979 i que va continuar el 1980 i el 1981. A partir del 1982 el procés de canvi comença a perdre velocitat, per la decidida voluntat del govern del PSOE. I avui ja ho veiem, l'estat de les autonomies no ha avançat ni un mil·límetre en els darrers set anys i, al contrari, ha quedat retallat substancialment.

—*Fa una setmana justa, Joan Reventós deia en aquest setmanari que en la pròxima legislatura es parlaria el català al Senat...*

—L'única cosa que puc posar en consideració dels lectors són els fets. El 10 d'octubre del 1988 el grup de senadors de Convergència i Unió va presentar la moció, el 18 d'octubre era rebutjada de ser admesa a tràmit. El 21 del mateix mes tornem a insistir argumentant que no hi ha cap impediment legal perquè la moció es discuteixi en el ple i que cadascú voti en consciència, i com si parléssim amb la paret, el 15 de novembre la Mesa torna a desestimar les nostres argumentacions. Si el senyor Reventós ha fet no sé quines gestions i s'ha preocupat d'aquesta qüestió, jo he de dir molt sincerament que no he notat res. El Partit Socialista Obrer Espanyol es va mostrar tancat d'entrada.

—*¿Quina perspectiva preveu, doncs?*

—Al llarg dels darrers mesos molts grups ens han manifestat la seva convenció que aquesta iniciativa està carregadíssima de raó i ens han assegurat que votarien favorablement la moció. Primer, van ser el grup mixt, el del CDS i el del Partit Nacionalista Basc, ara és possible que fins i tot el PSOE tingui una altra actitud, però no em consta en cap gest concret que aquella actitud tancada a l'ús de les llengües hagi canviat.

—*¿Ni un acord pres en l'última Junta de Portaveus segons el qual el Senat*

comptarà amb un equip de traductors per a poder admetre la documentació que li arribi escrita en qualsevol llengua oficial de l'estat?

—És un acord que ens sembla bé i ens omple de satisfacció, però considerem que això és una mínima part. És anar molt a poc a poc. Forma part justament de la falta d'impuls reformador del PSOE pel que fa referència als pro-

DOMÈNEC UMBERT

«*Barcelona necessita gent que quan arribi a Madrid no calli.*»

blemes que afecten l'estructura de l'estat. Que l'últim dia, quan pràcticament s'acomiadava, el senyor Carvajal anunciés la creació del grup de traductors, té gairebé el caràcter de nota simbòlica, suposo que per a suavitzar una actitud tancada que durant el seu mandat havia manifestat respecte a les llengües de l'estat. Només uns mesos enrere s'havia produït aquella situació tan pintoresca en què van ser retornats a molts ajuntaments catalans els acords que havien pres a favor de l'ús de totes les llengües oficials a l'estat espanyol, pel fet que eren acords redactats en català.

—*Més enllà del català al Senat, expliqueu'ns què cal canviar del Senat, una cambra que sembla que hi és i no hi és, que és de representació territorial i no n'és, i a la qual també hi ha eleccions convocades però unes eleccions que no ho semblen tant com les del Congrés...*

—Em sembla molt preocupant que succeeixi això, però d'altra banda em sembla lògic. El Senat és un edifici a

mig construir. Es va definir magníficament a la Constitució com a «cambra de representació territorial», però no es va desenvolupar la idea.

D'altra banda, el Senat és important en els estats compostos com els Estats Units, Iugoslàvia, Alemanya Federal, Bèlgica o Canadà, i no ho és en estats com França, centralitzats i unitaris. Als estats compostos s'imposa una Cambra dedicada als problemes ideològics i una altra dedicada als problemes que sorgeixen de l'organització territorial. Aquest és el nostre cas. Per això ens ha de preocupar la situació en què encara es troba el Senat. Aquesta és una responsabilitat que hem d'atribuir també a la desídia i a la manca d'impuls reformador del PSOE, que no ha donat un contingut propi al Senat. Avui el Senat fa exactament el mateix que fa el Congrés. Això no pot ser. Com que és una Cambra que en diuen de segona lectura, queda també en segon lloc. La salut política del Senat ens demostra si l'estat de les autonomies va endavant o no. Si va endavant, el Senat serà important; si no va endavant, el Senat es marcirà.

—*¿Perquè no es marceixi cal retocar els textos bàsics?*

—Una bona reforma del Senat comporta una reforma de la Constitució. Això no ens ha d'esverar. Crec que és possible aconseguir un consens per a fer-la. Si hi ha consens, es reforma la Constitució en aquell punt concret i s'ha acabat. Sóc el primer que crec que a la Constitució no se la pot marejar, no es pot retocar cada dos dies, però per una cosa tan important com el Senat, que tothom té consciència que va quedar a mig fer, em sembla que és relativament senzill arribar a un consens. Però cal la voluntat reformadora, que és el que no hem vist en el PSOE.

Moltes vegades, aquests dies, quan dic que cal que el Partit Socialista Obrer Espanyol perdi la majoria absoluta, em temo que hi ha qui deu creure que ho faig amb un criteri partidista. I no. Crec sincerament que la majoria del PSOE bloqueja i perjudica l'evolució progressista de l'estat. I com que no tinc confiança que ells sols ho planegin, perquè no ho han fet en set anys, penso que, per recuperar el temps perdut i per continuar la reforma de l'estat i retornar el valor que tenen a les autonomies, és absolutament indispensable que diverses forces polítiques siguin les responsables del procés. No pot ser que ho sigui només una. □